

Sygn. akt I C 786/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2015r.

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Maja Snopeczyńska

Protokolant Anna Koziół

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2015 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę kwoty 5500 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A w W. na rzecz powoda M. S. kwotę 3500 zł (trzy tysiące pięćset złotych) z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 17 kwietnia 2015r. do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo oddala ;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 882,11 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 786/13

UZASADNIENIE

Powód M. S. pozwem z dnia 28 lutego 2013r. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) SA w W. kwoty 5.500,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 lipca 2012r do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia, a także zasądzenia kosztów procesu. W uzasadnieniu powód podał, że w dniu 19 marca 2012r. doszło od zdarzenia drogowego, w którym powód odniósł obrażenia ciała; sprawca posiadał ubezpieczenie OC u strony pozwanej; w toku postępowania likwidacji szkody strona pozwana zapłaciła zadośćuczynienie w kwocie 1.500 zł; powód nie zgadza się z przyznaną kwotą; powód doznał skręcenia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa, uszkodzenie kręgosłupa szyjnego i lędźwiowego; do dnia dzisiejszego odczuwa dokuczliwe dolegliwości bólowe kręgosłupa, zażywane leki przeciwbólowe negatywnie działają na żołądek powoda.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu potwierdziła, że ponosi odpowiedzialność za skutki tego zdarzenia w ramach umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej łączącego ją ze sprawcą zdarzenia, jednak podniosła, że wypłacone zadośćuczynienie w kwocie 1500 zł jest wystarczające.

W toku postępowania Sąd ustalił

następujący stan faktyczny:

W dniu 19 marca 2012r we W. doszło do zdarzenia drogowego, w którym powód odniósł obrażenia.

Samochód sprawcy w chwili wypadku był ubezpieczony w zakresie polisy OC u strony pozwanej.

BEZSPORNE

Powód po wypadku przez miesiąc chodził w kołnierzu ortopedycznym, także w nocy. Do chwili obecnej jest pod opieką poradni rehabilitacyjnej. Obecnie nie może wykonywać swojego zawodu – ślusarz - co wiąże się z utratą dochodów, zarabia dużo mniej.

Powód lubił sport, obecnie nie może chodzić po górach, z dzieckiem do lasu, a teraz wszystkim zajmuje się żona powoda.

DOWÓD: zeznania powoda k. 37

Odniesione przez powoda obrażenia spowodowały powstanie uszczerbku na zdrowiu w ujęciu ortopedycznym w wysokości 3%. W wyniku wypadku powód doznał urazu kręgosłupa w odcinku szyjnym, uraz ten spowodował wystąpienie zespołu bólowego kręgosłupa szyjnego. Z uwagi na nie ustalenie uszkodzenia struktur anatomicznych prognozuje się możliwość powrotu do zdrowia jaki powód miał przed wypadkiem.

DOWÓD: opinia biegłego ortopedy-traumatologa k. 87-88, 105

Nie stwierdzono u powoda wystąpienia na skutek wypadku stałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu z przyczyn neurologicznych. Obrażenia nie mają wpływu na dalsze funkcjonowanie powoda. Powód jest sprawny ruchowo i zdolny do pracy.

DOWÓD: opinia neurologiczna k. 58-59, 138

W tak ustalonym stanie faktycznym

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie oparto na przepisach Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny (Dz. U. z dnia 18 maja 1964 roku, Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) oraz przepisach Ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych – dalej Ustawy o ubezpieczeniach OC (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 roku, poz. 392).

Powód wniósł o zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 5.500 zł.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa; przyznała, że odpowiada za skutki wypadku powoda z dnia 19 III 2012r jako ubezpieczyciel pojazdu sprawcy, jednak podniosła, że wypłaciła już adekwatne zadośćuczynienie.

Zgodnie z przepisem art. 822§1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność

za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2). Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela (§ 4). Stosownie natomiast do treści przepisu art. 35 Ustawy o ubezpieczeniach OC, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. W myśl natomiast przepisu art. 34 ust. 1 powołanej ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia

ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że pojazd sprawcy zdarzenia ubezpieczony był w ramach obowiązkowego ubezpieczenia OC u strony pozwanej. Jednak strona pozwana podniosła, że brak jest podstaw do wypłaty zadośćuczynienia ponad dotychczas otrzymane, wysokość zadośćuczynienia jest wygórowana, wskazując, że wypłacono powódce kwotę 1500 zł.

Przepis art. 444§1 k.c. stanowi, iż w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. W wypadkach przewidzianych w przepisie art. 444 k.c. Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (przepis art. 445§1 k.c.).

W wyniku krytycznego zdarzenia powód doznał uszkodzenia ciała, jakim jest w rozumieniu przepisów art. 444§1 i 445§1 k.c. „ (...) takie oddziaływanie na ciało ludzkie, które pozostawia na nim wyraźny ślad będący wynikiem naruszenia tkanek organizmu, bez względu na to czy chodzi o uszkodzenie jedynie powierzchowne czy też uszkodzenie poważne np. powiązane ze złamaniem kości, uszkodzeniem mięśni itp.” oraz rozstroju zdrowia jakim w rozumieniu wskazanych przepisów jest „ (...) takie oddziaływanie na organizm ludzki, które pociąga za sobą zakłócenie jego funkcji. Czas trwania skutków nie ma znaczenia.” (tak wyrok SN z dnia 12 marca 1975 roku, sygn. II CR 18/75, LEX nr 7669).

Powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 5.500 zł tytułem zadośćuczynienia. Ustawodawca zaniechał wskazania w przepisie art. 445§1 k.c. kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia i przez posłużenie się klauzulą generalną („suma odpowiednia”) pozostawił je uznaniu sądów. W doktrynie i orzecznictwie wskazuje się, że zadośćuczynienie powinno być środkiem pomocy dla poszkodowanego, wymaga uwzględnienia wszystkich okoliczności istotnych dla określenia rozmiaru doznanej krzywdy i winno pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiarów krzywdy i szkody niemajątkowej. Przy określaniu wysokości zadośćuczynienia podstawowe znaczenie ma stopień natężenia krzywdy, a więc cierpienie fizycznych i ujemnych doznań psychicznych. Decyduje więc rodzaj, charakter i długotrwałość cierpienia fizycznych doznanych przez poszkodowanego wskutek uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia, nieodwracalność (trwałość) następstw uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (kalectwo, oszpecenie), szanse na przyszłość, wiek poszkodowanego, utrata korzystania z rozrywek i inne czynniki podobnej natury (zob. wyrok SN z dnia 18 grudnia 1975 roku, sygn. I CR 862/75, LEX nr 7781 oraz wyrok SN z dnia 09 listopada 2007 roku, sygn. akt V CSK 245/07, Biul. SN 2008/4/11). Nie bez znaczenia dla określenia wysokości zadośćuczynienia jest także stopień winy sprawcy, przyczynienia się pokrzywdzonego do szkody, czy wiek pokrzywdzonego (por. w tym zakresie m. in. wyrok SN z dnia 22 sierpnia 1977 r. sygn. II CR 266/77, LEX nr 7980). Krzywda, o której mówi art. 445 §1 kc, jest ujmowana jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości), cierpienia psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci zeszczenia, niemożności uprawiania działalności artystycznej, naukowej, wyłączenia z normalnego życia). Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Obejmuje ono wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości.

Biegły ortopeda-traumatolog stwierdził u powoda 3% uszczerbek na zdrowiu; wskazał, że w wyniku wypadku powód doznał urazu kręgosłupa w odcinku szyjnym, uraz ten spowodował wystąpienie zespołu bólowego kręgosłupa szyjnego; z uwagi na nie ustalenie uszkodzenia struktur anatomicznych biegły prognozuje możliwość powrotu do zdrowia jaki powód miał przed wypadkiem. Okoliczność ta niewątpliwie ma wpływ na wysokość zadośćuczynienia. W tym miejscu wskazać należy, że strona pozwana kwestionowała opinię biegłego i po sporządzeniu opinii uzupełniającej

wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego ortopedy. Wniosek ten został oddalono – opinia główna wraz z opinią uzupełniającą nie budzi wątpliwości Sądu i wyjaśnia dostatecznie stan zdrowia powoda; tym samym nie można się zgodzić z argumentacją strony pozwanej.

Biegły neurolog nie stwierdził u powoda wystąpienia na skutek wypadku stałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, wskazał, że obrażenia powoda nie mają wpływu na dalsze funkcjonowanie powoda; Powód jest sprawny ruchowo i zdolny do pracy.

Powód zeznał, że po wypadku przez miesiąc chodził w kołnierzu ortopedycznym, także w nocy, co było uciążliwe; do chwili obecnej jest pod opieką poradni rehabilitacyjnej. Obecnie nie może wykonywać swojego zawodu – ślusarz - co wiąże się z utratą dochodów, zarabia dużo mniej. Lubił sport, obecnie nie może chodzić po górach, z dzieckiem do lasu, a teraz wszystkim zajmuje się żona powoda.

Analizując zebrany materiał dowodowy w szczególności zeznania powoda odnośnie samopoczucia po zdarzeniu i odczuwanych obecnie dolegliwości, a także opinie biegłych Sąd stwierdził, że zadośćuczynienie w kwocie 5000 zł jest adekwatne do zaistniałej krzywdy. Uwzględniając kwotę 1500 zł zapłaconą już przez stronę pozwaną tytułem zadośćuczynienia zasądzono kwotę 3.500 zł

Za zwłokę w zapłacie należności zgodnie z treścią art. 481 kc wierzycielowi przysługują odsetki w wysokości ustawowej (przy braku innej umowy stron) liczone od daty wymagalności. Jeżeli zaś termin świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być wykonane niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania (art. 455 kc).

Powód żądał odsetek od zadośćuczynienia od 18 VII 2012r.

Problem daty wymagalności zadośćuczynienia był wielokrotnie przedmiotem rozstrzygnięć Sądu Najwyższego. Początkowo Sąd Najwyższy stał na stanowisku, że odsetki od zadośćuczynienia należą się od dnia wyrokowania¹, podkreślając min. waloryzacyjny charakter odsetek, zapobieganie podwójnemu odszkodowaniu oraz zapobieganie podwyższaniu rzeczywistej sumy zadośćuczynienia. W późniejszych orzeczeniach Sąd Najwyższy odchodząc od wcześniejszego stanowiska wskazał, że odsetki takie należą się od dnia zgłoszenia roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia², wskazując, min. że orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny.

W wyroku z dnia 18 II 2011r Sąd Najwyższy ponownie wskazał, że wyrok zasądający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaratorywny, jednak podkreślił, że „wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę, a tym samym i początkowy termin naliczania za opóźnienie w zapłacie należnego zadośćuczynienia, może się kształtować różnie w zależności od okoliczności sprawy. Terminem od którego należą się odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia za krzywdę, może być więc, w zależności od okoliczności sprawy, zarówno dzień poprzedzający wyrokowanie o zadośćuczynieniu, jak i dzień tego wyrokowania”³ wskazując w uzasadnieniu, że żadne z wcześniejszych rozwiązań wynikających z orzecznictwa SN nie może być uznane za wyłącznie właściwe.

Zgodzić się należy ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z 18 II 2011r, że sytuacja odsetek od zadośćuczynienia jest złożona i odsetki mogą należeć się powodowi w zależności od okoliczności sprawy od różnych dat – jeżeli sąd ustali, że zadośćuczynienie należy się powodowi dopiero od dnia wyrokowania, to odsetki należą się także dopiero od dnia wyrokowania, jeżeli zaś sąd ustali, że zadośćuczynienie należy się od innej daty, to ta data jest datą wymagalności roszczenia. „Jeżeli więc powód żąda od pozwanego zapłaty określonej kwoty tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od danego dnia, poprzedzającego dzień wyrokowania, odsetki te powinny być (...) zasądzone zgodnie z żądaniem pozwu, o ile tylko w toku postępowania zostanie wykazane, że dochodzona suma rzeczywiście się powodowi należała tytułem zadośćuczynienia od wskazanego przez niego dnia”⁴. Tak więc zgodnie z powyższym oraz treścią art. 6 kc to na powodzie spoczywał ciężar wykazania,

że kwota zadośćuczynienia w żądanej wysokości należała się powodowi w dniu 18 VII 2012r roku. Okoliczności takich powod nie wykazał.

Zgodnie z treścią art. 316 §1 kpc sąd wydając wyrok bierze za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. W sprawie o zadośćuczynienie takimi okolicznościami są min. stan zdrowia powódki oraz okres który upłynął od dnia zdarzenia wyrządzającego szkodę. Ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd uwzględnił także upływ okresu czasu, który upłynął między zdarzeniem a dniem wyrokowania stan zdrowia powódki, a także rozmiar doznanej krzywdy od dnia zdarzenia do wyrokowania.

W związku z powyższym na podstawie na podstawie art. 445 kc w zw. z art. 444 kc zasądzono na rzecz powoda kwotę 3.500 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wyrokowania do dnia zapłaty, zaś dalej idące powództwo w zakresie odsetek oddalono.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie przepisu art. 100 k.p.c. mając na względzie wynik procesu (powód wygrał w 63,64%, a strona pozwana w 36,36%) i koszty poniesione przez strony. Powód poniósł koszty opłaty od pozwu – 275 zł, zaliczki na koszty opinii biegłego – 589,60 zł, zaś obie strony poniosły koszty zastępstwa procesowego (1200 zł) i opłatę skarbową od pełnomocnictwa (17zł). Mając na uwadze wysokość poniesionych kosztów i procentowy wynik sporu powodowi należna jest kwota 1.324,65 zł, zaś stronie pozwanej – 442,55 zł, co nakazuje zasądzić na rzecz powoda kwotę 882,11 zł.

1 Tak SN w wyroku z 30 X 2003r, IV CK 130/02, cyt. za LEX 82273, z 29 I 1997r, I CKU 60/96, 9 I 1998r, III CKN 301/97, cyt. za LEX 477596, z 8 XII 1997r I CKN 361/97, cyt. za LEX 477638, 4 IX 1998r. II CKN 875/97, cyt. za LEX 477579

2 Tak SN w wyroku z 22 II 2007r, I CSK 433/06, cyt. za LEX 2742209, z 18 II 2010r II CSK 434/09, cyt. za LEX 602683, z 14 I 2011r. I PK 145/10, cyt. za LEX 794777

3 I CSK 243/10 cyt. za LEX 848109

4 Uzasadnienie wyroku SN z 18 II 2011r, powołanego w przypisie 3